

OG FISKEKØENE BLIR LÆNGRE.

Under det første okkupasjonsåret ble ca. 600 fiskefartøyer beslaglagt. 1. sept. 1943 var antallet av fiskefartøyer som direkte var rekvirert av Wehrmacht steget til 692. Hertil kommer ca. 350 fartøyer som betraktes som "frivillige" hvilket vil si at de er beslaglagt ad uoffisiell vei. Utenom disse 1042 båter kommer et betydelig antall fiskefartøyer og fangstfartøyer som går i trafikk for Org. Todt, Speer og Fischeinkaufsgemeinschaft. Antallet av fiskefartøyer i tysk tjeneste nærmer seg således 1300.

Hvis man tar båtenes størrelse og utrustning i betraktning viser det seg at omtrent 75 prosent av fiskeriflåten tjener tyske interesser. Mindre enn 54 prosent av vår fiskeriflåte er nemlig åpne båter under 30 fote lengde. Av de 1042 som i 1943 gikk i tysk tjeneste var bare -9 - båter under 30 ".

I 1942 gjorde Reichskommisariat et alvorlig forsøk på å stanse den ville rekvisisjon som Wehrmacht foretok. Fra 1. mai s. å. ble det således bestemt at alle båter som ikke var rekvirert måtte betraktes som beslaglagt av Reichskommisariatet. Fiskerne har imidlertid fått disponere sine båter selv så lenge Fischereiabt. er forrøyd.

55 prosent av fiskeproduksjonen går direkte til Tyskland herfra. Av resten skal 45 prosent dekke forbruket til ca. 10 divisjoner tyskere, Org. Todt, og fangeleirer. - Resten går til oss.

Tyskerne har imidlertid sin forklaring fordig. "Før eksporterte Norge 80 prosent av sin produksjon. - Vi lar dere bare eksportere 55 prosent, sier herrefolket generøst. Men til tross for herrefolkets generøsitet blir fiskekøene stadig lengre.

UKEOVERSIKT.

Med Minsk's fall er det sterke, dypt utbygde tyske stillingssystem i Hviterussland definitivt knust. Det er i seg selv et militært resultat av første rangorden og det har skapt et grunnlag for overordentlig vidttrekkende nye operasjoner. Prestasjonen er så meget mer imponerende når man tar i betraktning den korte tid som er gått siden russerne innledet sin offensiv, mindre enn 14 dager. Det tyske festningsbelte mellom Vitebsk og Pripet var slik utbygd at ledelsen regnet det ville kunne holde stand mot russiske stormløp i måneder, som tilfellet var i vinter. Når russerne på så kort tid har kunnet forsere det, skyldes det bl. annet det glimrende samarbeid mellom de tre armeer som opererer i dette avsnitt, en topprestasjon hittil i russisk

stabsarbeid. Den materielle overmakt har også vært knusende, ikke minst gjelder det artillerikoncentrasjonen som har vært uanstående selv etter russiske forhold, og hvis ild i høy grad har bidradd til å minske angripernes omkostninger. Også i luften er russerne herrer; deres fly har herjet på det frykteligste i de retirerende tyske kolonner, så retretten mange steder har utviklet seg til ren katastrofe. Det som imidlertid kanskje er det interessanteste av det hele, er de store fangetall; tyskerne har overgitt seg bataljonsvis og regimentsvis, det er opptil 6 ganger så mange fanger som falne, noe hittil uhørt i Russland. Det vitner om en svekkelse av alvorligste art av troppenes kampkraft og seiersvilje, og gjør at man kan innregistrere begivenhetene i Hviterussland som en enda viktigere russisk seier enn Stalingrad.

Som situasjonen nå ligger an, er hele den tyske nordflanke i Balticum i umiddelbar fare; de russiske angrepsspisser peker allerede tryende mot Dünaburg og Vilna. Og enda må man holde for øye at operasjonene i Hviterussland bare er en del, og sikkert ikke den viktigste del, av russernes sommeroffensiv. Man må vente at de når de så sterkt har fått engasjert tyskerne på det nordlige mellomavsnitt og antakelig har oppnådd å få trukket strategiske reserver dit, er et nytt og større offensivt fransett forestående. Det kan komme helt sør, på den rumenske front, for på den mest effektive måte å spre de tyske stridskrefter og belastesambandslinjene, men det kan også - hva er vel så sannsynlig - komme i mer umiddelbar sammenheng med den pågående offensiv, som et støt i retning Lwow - warsjava. Det vil bety et skifte av tyngdepunkt med utvidet omfang, i beste stil med de russiske tradisjoner i denne krig, men riktignok i langt mer ærgjerrig målestokk enn noen gang tidligere. Et avgjørende støt mot Finland som et ledd i en kombinert flankeoperasjon mot de baltiske stridskrefter er også en nærliggende mulighet. Under enhver omstendighet har de siste ukers operasjoner brakt hele den tyske østfront i gyngning, avdekket oppløsningstendenser i en stor tysk armegruppe og ført krigen faretruende nær tysk riksområde; det er bare 250 km fra den nåværende frontlinje til Østpreussens grense, og på 10 dager gikk russerne 270 km fram i selve festningsbeltet.

Betydningen av det som har hendt på østfronten kommer først for alvor i relieff når man sammenholder det med situasjonen i vest. Tysernes plan har jo vært ført å kaste de vestallierte invasionsstyrker i havet, og så vende seg med full tyngde mot Russland. Dette må nå

stille seg som en umulighet, både fordi invasjon har vært så vel organisert og er blitt gjennomført med slik kraft, og fordi den russiske offensiv har brakt det tyske oppholdende forsvar til sammenbrudd og allerede begynner å true vitale deler av den såkalte festning Europa. A blotte seg ytterligere i øst med det for øye å søke en avgjørelse i vest overfor de uventet slagkraftige styrker der, kan neppe komme på tale. Tvert imot er det mulig at reservene må dirigeres østover for å stive av fronten mot russerne. Rådwillheten synes også å gjøre seg gjeldende i Normandie, hvor Rommel har trukket til seg både operative og strategiske reserver, men nøler med å sette i gang noen motoffensiv i større målestokk. Kampene ved Caen er visstnok harde, men det er ikke satt inn særlig store forband, og initiativet er for en stor del på de alliertes hender, bl.a. har amerikanerne iverksatt en offensiv mot vestflanken, i avsnittet mellom St. Lo og La Haye du Puits, mens de britiske styrker på sin fløy støter østover i avsnittet ved Orne-munningen. Det er ledd i bestrebelsene for å utvide bruhodet og skaffe seg de operative muligheter for en utvikling av overlegne styrker, mens forsterkninger og materiell strømmer over Kanalen. Også i vest har operasjonene ennå bare nådd den innledende fase.

Luftoffensiven mot den tyske oljeindustri fortsetter med betydelig tyngde, og amerikanerne går fram på Saipan. I Italia fortsetter også den allierte framgang, og ser man denne front i den større strategiske sammenheng, faller det i øynene at tyskerne ikke bare har måttet oppgi den framskutte flankedekning halvøya representert for Balkan- og Riviera-kystene, men også har måttet dirigere styrker av sine knappe reserver dit.

N O R G E S N Y T T.

Oslo. Tirsdag ettermiddag omringet avdelinger fra det tyske sikkerhetspoliti en villa på Flaskebekk, Nesodden, for å arrestere 3 nordmenn som hadde leiet huset for sommeren og bodd der en måneds tid. De 3 nordmennene satte seg til motverge og møtte tyskerne med maskingeværild og håndgranater. Det utspant seg en hissig kamp. 2 nordmenn ble drept, den tredje hårdt såret etter et helt motig og virkningsfullt forsvar. Det eksakte tall for drepte og sårete tyskere er ikke kjent.

Trondheim. Fra og med tirsdag 4. juli blir det hver dag fra Trondheim satt opp 5 militærtog som går sydover. Det kan ikke være tale om utskifting av tropper, da det ikke går tilsvarende tog nordover.

N Y H E T E N E T O R S D A G.

Churchill uttalte seg torsdag i Underhuset om de flyvende bomber. Hovedpunktet i talen var at den allierte innsats i Normandie ikke på noen måte vil svekkes for å knuse dette nye tyske våpen. Sterkt bifall. Tidlig i 1943 visste den britiske regjering at tyskerne arbeidet med dette nye våpen og både fabrikkasjonsstedet og et stort anlegg ble oppdaget og bombet. Dette forsinket

angrepet på London med et halvt år. Tyskerne har satt opp nye anlegg som kan settes lett sammen og lett kamoufleres. Disse anlegg har vært bombet i flere måneder, og det er hittil kastet ned ca. 50.000 tonn. Til kl. 6 torsdag er det sendt ut 2.754 flyvende bomber som har kostet 2.752 dødsfall; ca. 8.000 er såret. Den vesentlige del av skadene faller på London. Churchill sluttet: "En ting er jeg sikker på, London vil aldri bli beseirert, det vil aldri svike og Londons evne til å triumfere over alle prøvelser vil lenge stå som et lysende eksempel."

Østfronten. Russerne rykker fram på en 500 km bred front fra Latvia til Pripetmyrene. Anfallet skjer i 4 kraftige kolonner mot de tyske nøkkelstillinger Dvinsk, Vilna, Grodno og Bialystok, alle på jernbanen Leningrad - Varsjava - Berlin. Etter Polotsk's fall nærmer russerne seg den latviske grense som er innen synsvidde for de lengst framskutte tropper, og de står ca. 40 km fra Leningrad-Varsjava-banen. Ved jernbanen fra Minsk til Vilna har russerne inntatt Molodetsjnoj og Smorgonje, 25 km lenger V. I dette område står russerne 225 km fra grensen til Øst-Preussen. Den andre kolonnen går mot Vilna og nærmer seg raskt denne by, og den tredje russiske kolonne trenger fram langs elva Njemens dalføre; dette er den første elv som flyter inn på tysk område. Elva går forbi Grodno ut mot Øst-Preussen. Den fjerde russiske kolonne rykker fram N for Pripet og står 25 km Ø for Baranovitsji på jernbanen Minsk - Brest Litovsk. I dette avsnitt har tyskerne foretatt voldsomme motangrep med tropper fra andre frontavsnitt. - På finskefronten er Salmi ved NØ-kysten av Ladoga inntatt.

Vestfronten. De amerikanske tropper kjemper, etter å ha inntatt jernbanestasjonen i La Haye du Puits, seg videre fram fra hus til hus. Andre amerikanske tropper er i ferd med å omgå La Haye du Puits fra V. N for Carentan har amerikanerne hatt framgang over myrer og delvis oversvømmet landskap. La Haye du Puits omgås også fra Ø. Kanadierne holder Carpiquet og de kjemper forbitret om flyplassen. Britiske tropper kjemper utenfor Verson SV for Caen. Over 56.000 tyskere er hittil tatt til fange i Normandie. Det allierte flyvåpen konsentrerte vesentlig sine angrep mot tyskernes tilførselslinjer til fronten. 4.500 utfall ble foretatt mot veier og jernbaneanlegg mellom fronten og Paris og mål i kampområdet. Den tyske motstand var større enn vanlig.

Italia. 8. arme truer med å omgå Arezzo ved framstøt mot Arezzo-Firenze-veien og mot veien Siena-Firenze. Indiske tropper har nådd utkanten av Umbertide NØ for Trasimenosjøen. I V er det sterk motstand ved Livorno og nærkamp raser ca. 20 km S for byen. Ved adriaterhavskysten møter de allierte sterk motstand under framrykningen mot Ancona. Fly fra Italia har bombet mål i S Frankrike og landet i England. De samme fly fortsatte videre og angrep anlegg for syntetisk olje i Tyskland på vei til Russland og bombet på veien derfra til Italia oljeanlegg i Galitzien.

Stillehavet. Amerikanske tropper har framgang på Saipan og kampene nærmer seg en heldig avslutning.